UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. II. Summariè decidendas esse causas monachorum, & clericorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-73071

Visual Library

nihil ipſam timere oporteat. d. c penult. monaſterium in quo ſecurè valeat commorari. c. ex tranſmiſſa. X. de reſtitut. ſpoliat. alicui, inquit, *probæ & honeſtæ mulieri cuſtodienda ſtudioſius committatur, in loco*, inquit, *vbi vir vel parentes eius mulieri nullam poſſunt violẽtiam inferre.* In caſu autem indagandi animi rationem aſſignat d. c. cùm *locum*, quòd cùm matrimonium cõſenſu conſtet, plena debeat ſecuritate gaudere: & is, cuius ſuper illo eſt animus indagandus, *ne per timorem*, inquit, *dicat ſibi placere, quod odit.*

12. Quanto tempore?

Tempus autem ſequeſtrationis dicit huiuſmodi d. c. cum locum *donec cauſa terminata fuerit, & ſententia ſine contradictione cuiuſpiam valeat executioni mandari*: & d. c. penult. *donec*, inquit, *iudiciali ſententia quid agi debeat decernatur*: d. c. ex tranſmiſſa *vſq; ad cauſæ deciſionẽ*, vt quamuis Intimata in priori inſtantia, vel ex officio vel aliàs fuerit in monaſterio ſequeſtrata, & deinde dimiſſa; à iudice appellationis iterum ſequeſtrari poſſit reuiuiſcente cauſa metus: præſertim in virgine; ſi pendente lite procos ad colloquium admittit: aut ad diuertendos affectus parentes eos conciliant. ne quid accidat quo minus poſtmodum in eadem cauſa ſiſti

13. Vt in eadem cauſa ſiſti poſſit.

poſſit. *iuxta l. 11. D. ſi quis cautioni Ioan. Andr. poſt Hoſtienſ. in d. c. cum locum.* & vt vitentur pericula armorum inter ſponſum & alios procos. vt nuper ad illa ventum inter ſponſum & tutorem virginis. Qui armorũ timor in quocumque poſſeſſorio iuſtiſſima ſemper habita fuit ſequeſtrationum cauſa. *l. Imperatores in fin. D. De appell.*

14. An acceſſus ſponſo ad ſequeſtratam dandus?

Sed an liber haberi locus ita debeat, vt & ſponſo pateat ad colloquium acceſſus, ſublato violentiæ periculo? & cum poſſeſſio ſua nemini debeat interuerti, ceſſante cauſa, ſeu huiuſmodi periculo; dicendum eſt ex edicto prætorio omnino ſponſum de futuro, & magis de præſenti, ſi qua in poſſeſſione fuit, non temerè eſſe turbandum, ſed ad colloquium admittendum cum moderamine: ne affectus ſponſæ auertatur omnino; & vt coniux, qui fuit in plena poſſeſſione, ad plenam reſtituitur, *d. c. ex tranſmiſſa*; ita qui non peruenit ad copulam, ſed colloquia dumtaxat, & tractatum quaſi coniugalem, ad eundem reſtituitur, ceſſante vt ſuprà periculo. vt quæ de toto ſtatuta ſunt, de parte recipienda ſunt. *l. quæ de tot. D. de rei vendicat.* ex æquitate edicti prætorij *vti poſſidetis, ita poßideatis*: plenè poſſidetis, plenè poſſideatis: ſi ſemi plenè, ad eandem proportionem. &, cum eadem eſt ratio, quę in nuptiis ſtatuta ſunt, recipiuntur in ſponſalibus. *L. Oratio. D. de ſponſal.*

RESPONSVM II.

Summariè decidendas eſſe cauſas monachorum, & clericorum.

ID præcipiunt in monachis nouella 79. in clericis Nouell. 8. cauſarum ſummariarum omnes articuli ſunt ſummarij. *Marant. in ſpec. part. 4. d. 9. n. 40. poſt Barth. in extraua. adreprim. verb. ſummariè.* & porrò regularium cauſas ſummarias eſſe liquet d. nouel. 79. *& c. olim 26. X. de accuſ. c. qualiter 24. in fin. eod. c. ea quæ. in verb. abſque iudiciorum ſtrepitu. X. de ſtat. monach. Card & DD. in c. diſpendioſam de iudic. in Clemen.* ſed & D. 15. Ex iure.

Auguſtinus in Regula, ſub qua & hic de quo agitur ordo eſt, & ſecũdùm quem prælati regere debent, 2. Et regula S. Auguſtini.

lites, inquit, *aut nullas habeatis, aut quam celerrimè finiatis, ne ira creſcat in odium, & trabem faciat de feſtuca, & animam faciat homicidam.* & quamuis non omnino de iudiciis ibi agat; obligat tamẽ Regula & in his, quatenus ſeruari poteſt, & cauſæ influunt.

In ſummariis autem Clementina

3. Vbi conteſtatio non requiritur aliaque.

tina *ſapè de verb.ſignif.* vt Iudex *litis*, inquit, *conteſtationem non poſtulet, amputet dilationum materiam, litem, quantum poterit, faciat breuiorem, exceptiones, appellationes dilatorias, & fruſtratorias repellendo, ſententiam quoque proferat, etiam, ſi ei videbitur, concluſione non facta.* ſummarius autem proceſſus in ſummariis cauſis adeo eſt fauorabilis, vt quamuis cõmunis in illis ordo ſeruatus non irritet acta; *d.clem.ſæpè*: tamen, qui in omnibus cauſis iurauit ſeruare ordinem iudiciorum, in illis non ſeruare debeat. quia ille eſt ſummariarum cauſarum ordo, non ſeruare ordinem iudiciarium. ita decidit Innoc. III. *in c.ad noſtram.21.de iureiurand.* in eoque maximè propterea obtinere debet c.paſtoralis *X.de except.* vt omnes exceptiones ſimul proponantur. non illæ tamen, quæ impediunt litis ingreſſum cum aliis combinandæ ſunt; ſed ſeorſum *c.1.de lit.conteſt.in 6.* nec tantùm ante litem conteſtatam: *l.nemo C.de iuriſdict.* ſed huiuſmodi fori præſcriptiones in principio litis eſſe opponendas legum decreuit authoritas. *l.vlt.C.de except.* atque ante omnes alias petitiones, aut exceptiones. vt ſi quis aliis vſus defenſionibus hãc omiſit, reuerti poſtea ad hanc non poſſit. *l.ſed etſi ſuſcepit. D.de iudic.* adeo quidem vt dubitatum fuerit an eo ſolo, quod quis libelli copiam petiiſſet, cenſeretur declinatoria excidiſſe, & in Iudicem conſenſiſſe. *l. non videtur.D.de iudic.*

4. Omnes exceptiones proponendæ.

5. Non tamen litis ingreſſum impedientes.

6. Et maximè recuſatio.

7. In cenſuris tamen non poterit omitti iuris ordo.

Nihilominus in cenſuris infligendis non obtinet Ordinis iudiciarij neglectus. *c.1.X.de exceſſ.prælat.in verb. nec aliquem excommunicare ſine ordine iudiciario præſumatis:* quæ autem de excommunicatione canones ſtatuunt, *v.g.c.3.ſ.25. Conc.Trid.* intelliguntur etiam eſſe ſtatuta in interdicto. *c.1.de excommun.in 6.* vbi & immaturitas cenſuras infligentium pœnis ſubiicitur. ac denique, quo ſecurior ſit progreſſus, prælatus antequam ad interdictum proſiliat, adhibere conſilium ſui Capituli debet. *c.2.X.de his quæ fiunt à maior. part. Cap.* quod hic eſſe adhibitum non apparet. ſiquidem excommunicationis gladius ſobriè & magna circumſpectione exercendus eſt. *d.c.3.* aut ſi illud, in vſu non eſſe dicitur, ſaltem præuia ſit talis conſultatio, qualem conſuetudo in rebus omnino grauibus adhibet. nam veteres canones ad damnationem vel ſolius presbyteri ſynodum exigebant. *c.ſexta ait.15.q.7.* in excommunicatione ferenda præſentiam duodecim ſacerdotum. *c.debent.11.q.3.ſub pœna nullitatis. c.Epiſcop.15.q.7.*

De foro competenti.

RESPONSVM II.

Fori priuilegium laicis conceſſum communicatur clericis.

CLericos in fauorabilibus, & priuilegiis haberi pro ciuibus & incolis ab omnibus receptum eſt *c.conſtitutus.X.de in integ.reſtit.c.dilecti.X.de for.compt. Martha de Iuriſdict.p.4.c.1.n.27.& quos citat & nominatim Marc.deciſ.delph.456.* quamuis enim immunes ſint ab oneribus, & quoad actiones oneroſas ad corpus curiæ dicũtur non ſpectare. *l.placet. C.de Epiſc.& cler.* huiuſmodi tamen priuilegium in fauorẽ illorum inductum, non poteſt in illorum odium retorqueri, quominus gaudeant priuilegio incolis conceſſo. V.G. non poteſt Brabantus extra Brabantiam ciuili vel criminali ex cauſa in iudicium aut carcerem trahi; non poterit ergo etiam clericus in Brabantia degens. & huius rei plura & præclara ſunt exempla. pariformiter cùm conceſſum ſit tum ciuibus tum incolis Antuerpienſibus, ne extra ciuitatem, ſeu marchionatum trahantur, idem pri-